

За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 30 (618).
ВІВТОРОК
27
жовтня
1959 року
Ціна 20 коп.

Л. 860923

Комуністи і комсомольці! Будьте
в авангарді всенародної боротьби за ви-
конання рішень ХІ з'їзду КПРС, за
побудову комунізму в СРСР!

Із «Закликів ЦК КПРС до 42-х роковин Великої Жовтневої
соціалістичної революції».

ВАЖЛИВА ПОДІЯ В ЖИТТІ ПАРТІЙНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Закінчилися звітно-виборні збори в партійних групах і партійних організаціях факультетів. Незабаром відбудуться партійні збори університету, на яких буде заслухано звіт партійного бюро і обрано новий склад партійного бюро. Звітно-виборні збори — велика подія в житті партійної організації. Вони підводять підсумки її діяльності за звітний рік і намічають нові плани на майбутнє.

Рік, що пройшов з часу попередніх звітів і виборів в партійній організації, був особливо знаменним в житті нашого народу. Відбувся ХІ з'їзд КПРС, який розгорнув величну програму розгорнутого будівництва комунізму. Перетворюючи в житті історичні рішення з'їзду, трудящі нашої країни ведуть самовідану боротьбу за створення матеріально-технічної бази комунізму, за розвиток науки і культури. Свій скромний вклад в цю всенародну боротьбу вносять комуністи і весь колектив нашого університету. Як показали минулі звітно-виборні партійні збори факультетів, партійна організація університету провела значну роботу спрямовану на вивчення всіма викладачами і студентами історичних матеріалів ХІ з'їзду КПРС, що сприяло поліпшенню науково-дослідної роботи, якості лекцій, семінарських і практичних занять, виховної роботи в університеті.

Значно змінів з'язок наукової роботи кафедр з практикою комуністичного будівництва. Члени кафедр в минулому році підготували і надрукували низку монографічних досліджень. Поліпшилася наукова робота студентів. Кафедри залучили більше студентів до розробки тем, які мають практичне значення. Партійна організація університету більше уваги стала приділяти пропаганді наукових знань серед трудящих міста і області. При активній участі вчених університету успішно працює Народний університет культури в Іванівському районі.

Виконуючи накреслені партією завдання в галузі діального розвитку системи народної освіти, партійне бюро університету, ректорат, партійна, комсомольська і профспілкова організації провели певну роботу, спрямовану на зміцнення з'язку навчання з практикою. В цьому відношенні заслуговує схвалення досвід роботи філологічного факультету, де за ініціативою партійного бюро і деканату кожного року проводиться педагогічна практика-стажування для студентів V курсу в школах районів області. Комсомольська організація встановила систематичний з'язок студентів з молоддю судноремонтного заводу № 1. Комсомольці факультету — ініціатори самообслуговування в учебних приміщеннях. Во-

ни успішно виконують взяті на себе обов'язки.

Поліпшилася агітаційна робота серед молоді, внаслідок чого на ряді факультетів змініла дисципліна і підвищилася якість самостійного навчання студентів. Агітаційна робота стала більш різноманітною, жвавою і змістовою. З ініціативи агітаторів-комуністів тт. Лобунця, Берловської, Данилка студенти філологічного факультету відвідали ряд підприємств міста. Агітатор-комуніст М. Рудяков організував цікаву поїздку студентів до колгоспу, в якому вони в минулому році збиралі кукурудзу. Добре працювали агітатори фізико-математичного факультету тт. Філянська, Шутов, Проданець, а також ряд агітаторів інших факультетів.

Але-Комуністична партія вчить нас не задовольнятися досягнутим, постійно йти вперед, сміливо викривати і переборювати недоліки. А їх в нашій роботі ще багато. Підводячи підсумки зробленого, комуністи на звітно-виборних зборах факультетів головну увагу і зосереджували на невирішених питаннях.

Партійне бюро університету і партійне бюро історичного та філологічного факультетів недостатньо працювали в минулому році з партійними групами. Деякі партійні організації факультетів недостатньо уваги приділяли керівництву роботою кафедр (географічний факультет). Серйозні недоліки в виховній роботі серед студентів деяких факультетів і низький рівень навчальної дисципліни студентів в значній мірі пояснюються тим, що партійні бюро цих факультетів несистематично і неглибоко керували роботою комсомольських організацій (фізико-математичний і біологічний факультети). Кафедри ще дуже рідко розглядають на своїх засіданнях питання, з'язані з роботою серед студентів. Багато викладачів до цього часу майже не беруть участі в вихованні студентів. Партійне бюро університету і партійне бюро факультетів ще не приділяють достатньої уваги справі естетичного виховання студентів.

Істотні недоліки мають місце і в середпартійній роботі. Деякі партійні бюро факультетів (історичного, біологічного) недостатньо контролювали виконання своїх рішень, рішень партійних зборів і вищестоячих партійних органів. Недоліків у нашій роботі було б значно менше, коли б питанню контролю за виконанням прийнятих рішень приділялося більше уваги.

Звітно-виборні партійні збори факультетів загалом пройшли на високому ідейно-політичному рівні. Однаке у проведенні деяких зборів мали місце і недоліки. Так, на

звітно-виборних зборах біологічного факультету мали місце виступи з критикою «взагалі», без адреси, без вказівки на відповідальних за недоліки в роботі. Комуністи історичного факультету справедливо критикували своє партійне бюро за те, що в його звітній доповіді не піднімалося таке важливе питання, як робота заочного відділу. Звітна доповідь партійного бюро філологічного факультету, що містить в собі загалом грунтовний аналіз життя і роботи факультету, все ж була мало подібна на звітну доповідь. Такий зміст могла б мати, наприклад, і доповідь, присвячена підсумкам навчального року. В доповіді не була розкрита робота партійного бюро, не була проаналізована робота членів партійного бюро. А звітно-виборні партійні збори — це ж не звичайні збори. Вони заслуховують звіт партійного бюро і оцінюють його роботу.

Всі ці недоліки потребують врахування при підготовці університетських звітно-виборних зборів.

Звітно-виборні збори відіграють важливу значення в житті нашої партійної організації, в підвищенні її боєздатності. Необхідно, щоб вони пройшли в обстановці сміливої, широко розгорнутої критики і самокритики, при суворому дотриманні середпартійної демократії і активній участі всіх комуністів. Чим більше буде зроблено ділових зауважень, чим більше буде внесено розумних пропозицій, чим старанніше будуть продумані, обговорені і відібрані кандидатури до нового складу партійного бюро, тим краще буде працювати наша партійна організація, тим більше успіхів доб'ється у своїй діяльності весь колектив університету.

Відбулися звітно-виборні збори в парторганізації історичного факультету.

Секретар партбюро т. Гудимович у звітній доповіді про роботу партбюро факультету відзначив ряд успіхів, досягнутих парторганізацією історичного факультету. Більшість лекцій і практичних занять на факультеті було проведено на високому ідейно-теоретичному рівні. Порівняно активніше почали проходити семінари та практичні заняття. Особлива увага приділялася приступленню студентам на вічок самостійної роботи.

Поліпшились форми політико-математичної роботи. Студенти та викладачі читали доповіді на підприємствах міста та навколошніх районів.

На факультеті проведена значна

ПАРТІЙНІ ЗВІТИ І ВИБОРИ

НА ХІМІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ

Звітно-виборні партійні збори хімічного факультету пройшли, як завжди, організовано і чітко. Секретар партійного бюро Г. Е. Дмитровський у звітній доповіді дав глибокий аналіз роботи партійної організації, розкрив причини її успіхів і недоліків.

За звітний період партійне бюро хімічного факультету велику увагу приділяло питанням політико-виховної роботи серед студентів, підвищенню ідеально-теоретичного рівня професорсько-викладацького складу.

Неослабна увага приділялася науковій та культурно-масовій роботі на факультеті. Зменшилася кількість нездовільних оцінок. Із 48 випускників 10 одержали дипломи з відзнакою. Виробничу практикою стали керувати доценти (раніше керували асистенти). Велика кількість студентів працює над експериментальними темами, пов'язаними з тематикою кафедр.

Збільшилася кількість господоговірних тем. Непогано проходять по-літінформації на всіх курсах, за винятком курсу, де агітатором т. Драницька. Комсомольське бюро факультету (секретар т. Заець) працює енергійно і ініціативно.

Викладачі хімічного факультету — активні пропагандисти хімічних знань. Силами викладачів факультету в 1958—1959 навчальному році було організовано цикл лекцій з філософії в сучасній хімії та ін.

Та в роботі партійної організації є і недоліки. Партійне бюро факультету недостатньо уваги приділяє питанням наочної агітації. На факультеті не було організовано обміну досвідом виховної роботи. Не завжди партійне бюро і деканат віділів поспільну боротьбу за підвищення трудової дисципліни.

Студенти-комуністи не стоять в авангарді боротьби за підвищення якості навчання на факультеті. Накова робота студентів не набула ще достатнього розмаху і глибини. Професор Гольмов, відповідальний за роботу НСТ факультету, майже не приділяв уваги роботі Товариства. Партійне бюро факультету мало уваги приділяє роботі вчірнього і заочного відділів. В культурно-масовій і оборонно-спортивній роботі відсутні регулярність і планомірність.

Комуністи факультету у своїх виступах дали глибокий аналіз роботі партійного бюро.

Н. Л. Оленович відзначила активну роботу А. І. Позігуна, О. В. Богатського, О. В. Гріньової по пропаганді хімічних знань. Вона подала дуже хорошу ідею: закріпити студентів за заводськими лабораторіями, де вони змогли виконувати теми, які цікавлять виробництво.

О. І. Романовський говорив у своєму виступі про те, що комуністам факультету необхідно більше уваги приділяти виховній роботі серед студентів.

В. П. Цесевич пропонує залучити студентів до роботи над господарською тематикою, до пропаганди наукових знань.

В дебатах взяли участь також комуністи А. І. Позігун, О. В. Богатський, І. О. Соколов, О. Я. Денисенко.

Комуністи хімічного факультету прийняли розгорнуте рішення, спрямоване на поліпшення політико-виховної, учбової та наукової роботи. До складу новообраних партійного бюро увійшли товариши Г. Е. Дмитровський (секретар партійного бюро), І. І. Бурштейн, О. І. Романовський, Т. М. Федотова, О. В. Богатський.

НА ИСТОРИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ

На факультеті проводилися звітно-виборні збори в парторганізації історичного факультету. Випускну працю Одеського археологічного музею надруковані дослідження доцентів М. С. Синиціна, П. І. Каширського, І. Д. Головка. Вийшла монографія доцента К. Д. Петряєва «Нарис з історії Німеччини ХХ століття».

Значна допомога була подана профспілковій та комсомольській організаціям в їх роботі. Провадилась виховна робота з молодими комуністами.

Але поряд з успіхами в роботі партбюро був цілий ряд значних недоліків. Одним з таких важливих недоліків є погрішенні успішності на факультеті. Так, на кінець 1958—1959 учбового року 35 студентів мали нездовільні оцінки. А студенти I курсу Небольєсін Касілов виключені з університету.

(Закінчення див. на стор. 2)

ПАРТІЙНІ ЗВІТИ І ВИБОРИ

НА ІСТОРИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ

(Закінчення. Початок на 1 стор.).

політінформації, домагались того, щоб всі студенти брали участь в обговоренні важливих політичних питань. «Необхідно поставити роботу так, щоб кожен комсомолець мав певне навантаження», — говорить комуніст Гансов.

Комунисти Сизоненко і Гансов говорили, що треба готувати кращих комсомольців до вступу в ряди КПРС.

З питання про роботу редколегії газети «Історик» виступили комуністи Кретов та Зінчук.

Комунисти Мигаль і Гришин зустрілися на аналізі причин поганої успішності з спецільготовою.

У звітній доповіді секретаря жодного слова не було сказано про роботу заочного відділу.

Комунисти Ганевич, Мигаль, Некрасов відзначили цілий ряд недоліків у роботі заочного відділу. Не всі заочники забезпеченні програмами, методичними розробками, тематикою контрольних робіт. Декан К. Г. Мигаль заявив, що потрібно якнайшвидше переглянути плани заочного відділу.

НА БІОЛОГІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ

7 жовтня відбулися звітно-виборні партійні збори у біологів. Секретар парторганізації П. І. Дмитрашко у своїй доповіді все-бічно висвітила діяльність партійного бюро за звітний період.

Партійне бюро факультету керувало всією учбовою, політико-виховною, науковою та шефською роботою.

Партійно провадило свої засідання, на яких обговорювались питання агітаційно-масової та політико-виховної роботи, шефської роботи в колгоспі, стан художньої самодіяльності, робота агіаторів, успішність студентів і т. д.

Велика увага приділялась підвищенню ідейно-теоретичного рівня викладачів. На факультеті постійно працює колектив агіаторів.

Проведена значна робота по підвищенню якості учбової роботи і дисципліни на факультеті: менше студентів має заборгованість, менше прогулів і запізнень на заняття, покращилося проведення учбової, учбово-виробничої та педагогічної практик студентів.

Науковці факультету допомагають виробництву. Покращилася культурно-масова та спортивна робота.

Поряд з цим т. Дмитрашко відзначила недоліки в роботі партійного бюро: недостатній контроль за виконанням доручень та рішень, низький рівень критики та самокритики, мало уваги при наділенні побутовим умовами; є недоліки в політико-виховній роботі.

Обговорення доповіді проходило при значній активності комуністів. У своїх виступах товариши Ковалев і Погребняк відзначили значне підвищення на факультеті політико-масової роботи, трудового виховання та дисципліни студентів; комсомольська організація була організатором низки корисних справ (подарунки районним школам, організація лекторської групи тощо інш.).

Про недостатній зв'язок навчання з виробництвом говорив т. Ти-

комуніст Мушта вказав на недостатню допомогу партгрupам з боку партбюро.

Про взаємодію в роботі профспілкової і партійної організації говорив у своєму виступі комуніст Зінчук.

Робота гуртків історії СРСР та історії КПРС була висвітлена у виступах комуністів Кретова і Ганевича. І. В. Ганевич відзначив погану участь студентів IV і V курсів в роботі гуртків.

На зборах говорилося про недоліки в роботі лаборантів кабінетів суспільних наук (т. Якупов), про створення кіностудії на факультеті (т. Кретов), про організацію продажу газет на території університету (т. Бистрін), про касу звітній доповіді секретаря жодного слова не було сказано про роботу заочного відділу.

Комунисти Ганевич, Мигаль, Некрасов відзначили цілий ряд недоліків у роботі партбюро і парторганізації.

Було обрано новий склад бюро, до якого ввійшли товариши: І. П. Никифорчук (секретар партбюро), К. Г. Мигаль, Л. Луденко, М. Ю. Раковський, В. І. Немченко, П. Г. Чухрій, Д. Батуев.

tarenko.

Немає постійно діючих гуртків художньої самодіяльності, мало популяризується спортивна робота, політгодини не завжди провадяться цікаво (з виступу т. Грінбarta).

Тов. Погребняк указав на те, що деканат не має належної допомоги від комсомольської і професійної організації в боротьбі за дисципліну. Не завжди, як відзначив т. Чайковський, комсомольський актив є прикладом для інших студентів.

Комунисти критикували т. Коц за те, що вона своєчасно не ліквідувала недоліків в роботі під час переведення студентів на учбово-виробничі практики в колгосп, що привело до одержання групою негативної характеристики.

Товариши Капустін, Чайковський, Сагайдак значну частину своїх виступів присвятили побутовим умовам студентів. Будівництво нового гуртожитку, в якому беруть участь студенти-біологи, підходить до кінця, але ще необхідна значна кількість різних матеріалів, якими господарська частина забезпечує дуже погано. Не вирішено питання з ідалінєю. Щоб поснідати чи побідати, студенти будуть вимушенні їздити з Шампанського провулка на вул. Пастера. Тов. Грінбарт відзначив, що партбюро майже зовсім не займалось житловими умовами співробітників факультету.

На зборах було висловлено багато побажань щодо покращення роботи на факультеті. Треба більше практикувати серед студентів візити в природу, запроваджувати туризм (з виступів т. Шапошникової і Сагайдака); т. Склар пропонує, щоб в планах викладачів правильно врахувалось їх навантаження по заочному відділу. Тов. Мамонтова звернула увагу на необхідність виконання більшої кількості гospodogovіnix тем.

До складу нового партійного бюро обрані т. Л. О. Рябова (секретар), П. І. Дмитрашко, І. І. Погребняк, С. Б. Грінбарт та І. Д. Капустін.

НАШЕ ЗАВДАННЯ—
—300 ТОНН

Країні потрібний метал. Сьогодні більше, ніж вчора, а завтра більше, ніж сьогодні.

Знають про це студенти? Звичайно, знають. Знають про благородну роботу збирачів металолому? Так, знають. Не раз про це читали, не раз самі бачили, як вулицями, зупиняючись через кожних 10 кроків, тягнуть шматки заліза діти з яскравочервоними вогнями галстуків на грудях, як з жартами везуть його на саморобних візках юнаки і дівчата.

А втім... чому брати приклад десь з сторони? Адже і у нас, в університеті, є свої зразки. Під час минулого декадника по збиранню металолому комсомольська організація університету здала державі 32 тонни металолому, замість запланованих 20. Заслуга в перевикованині плану належить на 90% комсомольцям фізмату і на 10% філологам. 190 фізматівців і 20 філологів зібрали оті 32 тонни.

Володя Рябошапченко, член бюро фізмату, раніше відповідальний за трудсектор, нині — другий освітній освітній секретар, який організовував комсомольців на збирання металолому, може спокійно, впевнено, з задоволенням записати у свій звіт: під час декадника комсомольцями фізмату зібрано було 28,8 тонни металолому.

З тонни може внести у свій звіт організація філфаку.

А що ж комсомольські організації інших чотирьох факультетів? Чим можуть похвалитися хіміки, географи, біологи, історики?

Зараз оголошено двомісячник по збиранню металолому. Кожному студентові за цей час треба зібрати 100 кг лому. Це значить, що університетська організація повинна буде здати державі близько 300 тонн металу.

300 тонн... В 10 разів більше, ніж було зібрано під час декадника. Це не жарти... 190 фізматівців вже не в силах будуть виручити всю організацію. Та й не повинні. Треба взятися за цю справу всім факультетом, кожному студентові.

Але ще ніхто не взявся.

Слід, очевидно, комітетові комсомолу не лише повідомити секретарям факультетських бюро про двомісячник, скласти плани, вести розмови з дирекціями заводів, а практично організувати збирання металолому.

I чим швидше, тим краще!

ТРИБУНА КОМСОМОЛЬСЬКОГО АКТИВІСТА

В ЧОМУ ПРИЧИНА?

Часто сперечаються про причини поганої роботи деяких комсомольських організацій факультетів, курсів, груп.

Називають багато причин і найчастіше — небажання працювати, байдужість, яку нібито проявляють комсомольці тієї чи іншої групи, курсу, факультету.

Чи вірно це? Якщо ні, то в чому ж справа?

Я думаю, що невірно. І невірно тому, що ті, хто сперечався, забули або не виділяють головного в житті організації — роботи комсомольського активу. Починати потрібно з цього, тому що це — основа успіху організації. Це ж і причина бездіяльності комсомольців, якщо актив погано працює.

Від комсорга, головним чином, і від членів бюро залежить успіх роботи групи; від факультетського, курсових і групових бюро — роботи факультету.

Можна навести приклади. Якщо ми говоримо про успіхи комсомольської організації філологічного факультету, то ніколи не забудемо згадати, що Наум Лейдерман — сумлінний секретар, що члени бюро Г. Дідорчук, Т. Мінчик, М. Ільвес та інші добре справляються з дорученою їм справою, в результаті чого користуються заслуженім авторитетом серед комсомольців, які міркують приблизно так: «Ничого цікавого на курсі не можна зробити, зараз комсомольці не такі, як були раніше» і т. п.

Це ми вже не раз чули, і такі байки легко розбити. Треба тільки запитати такого розумника, що ж він зробив для того, щоб життя групи зробити цікавим. І виявиться, що це просто базіка.

Як може так думати комсомольський активіст, якому колектив доручив турбуватися про своє комсомольське життя, працю, відпочинок?

Стати на точку зору таких активістів — це значить забути про те, про що не можна забувати, це значить не бути активістом. Вся біда в тому, що ці люди втратили почуття відповідальності перед комсомольцями, невимогливі ні до себе, ні до інших. Користі від них нема, тільки шкода. З такими людьми треба розпрощатися.

І вірно зробило бюро комітету, звільнивши від обов'язків заступника секретаря студента V курсу фізмату Сігала, вивівши його із складу комсомольського бюро фізмату за невиконання доручень.

Комсомольським бюро факультетів необхідно найсерйознішу увагу приділити роботі з активом.

Тільки принциповою і об'єктивною критикою недоліків наших активістів, вихованням у них почуття відповідальності і вимогливості ми зможемо укріпити наш передовий загін.

А нашим активістам є з кого брати приклад. Олена Крива, Наум Лейдерман, Віра Чечівна, Володимир Коваль, Тамара Мінчик, Микола Заєць, Валерій Антонович, Ірина Соколова, Наташа Шабало, Галина Майданюк та багато інших — це справжні ентузіасти й творці, які віддають всі сили комсомольській роботі.

Перед нашими комсомольцями стоять важливі завдання, і вони будуть виконані тоді, коли добре працюватиме комсомольський актив.

В. СТОРЧИЛО,
секретар комітету ЛКСМУ
університету.

ПРОФСПІЛКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
У ФІЛОЛОГІВ

9 жовтня відбулася профспілкова конференція філологічного факультету. Із звітною доповідлю про роботу профспілкового бюро за два минулі роки виступив голова профспілки доцент П. Т. Маркушевський. Він відзначив, що профспілка провело за два роки різноманітну за своїм змістом, характером та обсягом роботу по научній, науковій, культурно-масовій та побутовій лініях.

Члени профспілку, які були обрані на минулі звітно-виборні конференції, в міру своїх сил, можливостей і бажань забезпечували від-

повідні ділянки роботи. Виключно активним працівником профспілку була тов. Сироєцька.

Житлово-побутова комісія відвідувала разом з профорганізацією студентів в гуртожитках та на кутках

За два роки оздоровлено в санаторіях 16 чоловік, в будинках відпочинку — 32 чоловіки. Через спортивний табір університету оздоровлено 130 чоловік.

З ініціативи профспілку на факультеті організовано КВ

ПРО ПЕДАГОГІЧНУ МАЙСТЕРНІСТЬ

Важлива тема про педагогічну майстерність піднята викладачем Г. П. Збандутом та доцентом К. Д. Петряєвим на сторінках газети «За наукові кадри».

Поставлені згаданими авторами питання про підвищення якості лекцій, оволодіння педагогічною майстерністю, організацію допомоги молодим викладачам стосуються кожного з нас, кожної кафедри.

Доц. К. Д. Петряєв у своїй статті висловив думки про загальні положення, від яких залежить якість лекцій та педагогічна майстерність.

Ми хочемо зупинитись на деяких питаннях, які набувають особливого значення при вивчені економічної географії і які залежать від специфіки предмету дослідження науки та приватних методів дослідження, властивих їй.

Доц. Петряєв цілком правильно говорить про те, що якість лекцій в першу чергу залежить від глибоких знань та широкої ерудиції лектора, який повинен вивчати все нове, що з'явилось в науці у нас і в зарубіжних країнах. К. Д. Петряєв звертає увагу на те, що викладачі університету недостатньо використовують монографічні роботи.

В економічній географії в силу її специфіки періодична література набуває особливого значення. Але це зовсім не виключає необхідності вивчення монографічних робіт. Періодична література допомагає вносити деякі корективи в монографії, бо останні пишуться і видаються по декілька років і окремі положення їх подекуди застарілі. Періодична література допомагає глибоко висвітлювати політику Комуністичної партії в розвитку народного господарства.

В географічній літературі в останні роки у видавництві Академії Наук СРСР опубліковані монографії по всіх союзних республіках. В них висвітлюються важливі народногосподарські проблеми, порайонні відмінності та ін. Всі ці монографії є в нашому кабінеті. В науковій бібліотеці, завдяки напису легливій і творчій роботі т. О. О. Мишакова, складена повна бібліографія не лише по галузях господарства та економічних районах СРСР, а і по окремих найбільш важливих питаннях та проблемах з курсу економічної географії СРСР. Це значно полегшує нашу роботу.

В останні роки вийшли з друку декілька підручників з курсу економічної географії СРСР, що дозволяє значну частину програмово-го матеріалу перенести на індивідуальну роботу студентів.

В курсі економічної географії СРСР, який читають доц. О. М. Смирнов та я, приблизно 1/3 частини тем програми в лекціях не висвітлюється.

Враховуючи наявність підручників, ми — доц. О. М. Смирнов і я — в лекціях розглядаємо не теми в їх повному обсязі, а лише окремі питання та народногосподарські проблеми, які поставлені життям в розвитку тієї чи іншої галузі господарства, того чи іншого району.

Такий підхід забезпечує глибоке вивчення найбільш важливих питань курсу, дає можливість познайомити студентів з новою літературою, критично підійти до висвітлення цих питань в монографіях.

Такий підхід викликає підвищений інтерес у студентів, необхідність не пропускати лекцій.

На наш погляд, якість лекцій в значній мірі залежить від наукової

роботи викладача, якщо її тематика збігається з спеціальністю лектора. Це забезпечує найбільш глибоке розроблення окремих питань, висвітлення зроблених узагальнень та інше.

Прикладом можуть бути цікаві лекції доцента І. М. Ланда з курсу географії сільського господарства. Доцент Ланда багато років вів науково-дослідницьку роботу по вивченю закономірностей розміщення окремих галузей сільського господарства капіталістичного світу, тому його лекції студентами слухаються з підвищеним інтересом. Мені в свій час довелося працювати в інституті економіки Узбецької Академії Наук по Ферганській проблемі та в інших питаннях, і я відверто можу сказати, що тема «Узбекистан» мною розроблена значно глибше, ніж інші.

Якість лекцій залежить від теоретичної підготовки лектора, від насіння правильно лектор усвідомить основні теоретичні питання. Тому викладачі повинні постійно підвищувати свою теоретичну підготовку.

В цьому відношенні серйозну допомогу викладачам можуть подати теоретичні семінари, на яких колективними зусиллями легше розібратися у важливих теоретичних питаннях. В цьому році на теоретичному семінарі нашої кафедри заплановано розглянути таке важливе питання, як цикли відтворення та кризи на сучасному етапі розвитку капіталізму.

Значну допомогу в цьому відношенні члени кафедри одержали від професора Ю. Г. Саушкіна, який прочитав для студентів і викладачів два важливих теоретичних курси — економічне районування і природовикористання.

Основне — якість лекцій залежить і від вміння користуватися приватними методами науки. В географічній науці особливе значення має порівняльний метод, який дозволяє виявити індивідуальні риси, властиві тому чи іншому районові, особливості прояву загальних законів розміщення виробничих сил в окремих районах та інші.

Цим методом користуються більшість географів. Я, наприклад, роз-

повідаючи студентам про республіки Середньої Азії чи Закавказзя, розглядаю не кожну тему зокрема, а по окремих розділах всі республіки, порівнюючи їх між собою та розкриваючи особливості кожної.

Професор Ю. Г. Саушкін в циклі лекцій по темі «Центр РРФСР», які він прочитав в минулому році, показав близький приклад використання цього методу для розкриття специфічних рис окремих частин центру, особливих народногосподарських проблем та інше.

Щодо педагогічної майстерності, то, на наш погляд, вона, перш за все, залежить від творчої переробки досвіду висококваліфікованих старших товаришів.

Я, наприклад, вважаю себе в цьому відношенні ученицею покійного професора В. М. Четиркіна, під керівництвом якого я починала свою педагогічну діяльність.

На нашій кафедрі дещо робиться для підвищення педагогічної майстерності викладачів.

На запрошення кафедри, професор МДУ Ю. Г. Саушкін в цьому році читає на факультеті спецкурс — природовикористання.

Прослухавши лекції професора Ю. Г. Саушкіна в минулому році, я до деякої міри перебудувала свій курс лекцій з економічної географії СРСР. Довелося багато поправляти, але я це зробила з великим задоволенням.

Молоді викладачі кафедри тт. В. П. Мазур, Г. К. Григораш користуються допомогою старших товаришів. Вони відвідують лекції, консультируються з методичних питань та інші. Наприклад, молодий викладач Г. К. Григораш відвідує лекції не лише доцента О. М. Смирнова, у якого вона веде практичні заняття. В минулому році вона відвідувала мої лекції з економічної географії СРСР та лекції інших викладачів.

Нам здається, що для підвищення педагогічної майстерності корисно було б після колективних відвідувань лекцій старших товаришів обговорювати на кафедрі окремі питання: структуру лекцій, основні методичні прийоми та інше.

Доцент К. ПОВІТЧАНА.

НАУКОВІ ГУРТКИ У ХІМІКІВ

В минулому і на початку цього навчального року в роботі студентських наукових гуртків на хімічному факультеті з'явилася нове. Кафедри органічної і неорганічної хімії почали дбати про те, щоб наслідки наукової роботи студентів-гуртків хоча б частково впроваджувались у життя. Очевидно, цю деталь в роботі обох наукових гуртків слід вважати наслідком підгодування роботи факультету в світлі рішень Пленумів ЦК і ХХІ з'їзду КПРС.

Перші кроки в цьому напрямі зробили кафедра органічної хімії. Студенти-гуртків працюють над тематикою, запропонованою підприємствами. Це заохочує студентів до більш активної роботи, підвищує відповідальність членів гуртка за свою роботу.

Корисну роботу в минулому році під керівництвом доц. А. І. Позігужана розпочав гурток при кафедрі неорганічної хімії. В гуртку, крім студентів старших курсів, працюють 37 чоловік студентів I і II курсів. I хоча студенти молодших курсів ще не мають потрібних док

сліджень, вони виконують потрібну корисну наукову роботу. Гуртківці ведуть роботу по підготовці учбового посібника з хімічних елементів. В цьому посібнику будуть висвітлюватися такі питання: історія відкриття елементів, походження назв елементів і їх застосування. В посібнику повинні бути відомості про найважливіші сполучки елементів, їх одержання, якості і застосування. Такий посібник потрібний для викладачів середньої школи і студентів.

Але кафедра допускає помилку, що рідко обговорює на засіданнях гуртка частину роботи, виконаної окремими студентами. Такі обговорення потрібні, вони не тільки активізують роботу гуртківців, а й допомагають виправляти недоліки, спрямовувати роботу всіх гуртківців в потрібному напрямі.

Недостатньо керувати науковою роботою студентських наукових гуртків всі викладачі факультету, хоча кафедри прийняли рішення про те, що кожен викладач повинен керувати роботою 2—3 гуртківців.

ФІЛОЛОГОВІ ЛАТИНЬ НЕОБХІДНА

Є серед філологів студенти, які з курсу латинської мови затямлюють тільки те, що це мова мертві, і приходять до такого «раціоналізаторського» висновку: виходить, це предмет зайвий, непотрібний, і наше півторарічне скінніння над латинію — тільки марнування часу й сил.

Хіба справжній філолог, скажу ясніше, — філолог за покликанням, людина з професіональною «родзинкою», — може скомпрометувати себе таою убогою примітивністю думки про навчальну дисципліну, яка традиційно вивчається на гуманітарних факультетах не в одній країні і не один десяток і навіть не сімдесят років і не знімається з програми!

Тих, хто не буде поспішати з реформами і без упередження підіде до вивчення мертвої мови, буде сумлінно і допитливо підходити до опрацювання кожної теми, не скаржачись на тягар основ, закінчень і таке інше, чекає щедра винагорода: вони переживуть хвилини великої інтелектуального захоплення. Мине один чи півтора семестри, і відсунеться подолані бар'єри з відмін і часів, розступиться натовп іт'їв і сим'їв, і ви вступите в чудесний світ, світ античної древності. Відчуєте полих найсвоєріднішої з історичних епох, античної епохи, яку Карл Маркс порівнював з милою, нелукавою дитиною.

Хіба тільки в тім річ, що латинська мова є ключем до оригінальів римської літератури, проводирем у казковий світ древності? Хіба не захоплює диво отої місток звукової тотожності, який можна перекинути між словами «lingua» і «язик»? А скільки цікавих мовних паралелей можна перепати з джерела покревності романських мов з латинською! Це питання — патетичний момент в історії латинської мови, це пам'ятник, який вона поставила собі не за «золотою», а за «мідної доби» своєї історії: коли конала класична латинь, здорові плебейські соки народної латині вливалися в кров молодих, ще безпорадних національних мов, тих нині квітучих нащадків латинської мови, які — по пращурів — називаються романськими мовами, на яких розмовляє пів-Європи і майже вся Південна Латинська Америка. «Від Лаціума до Латинської Америки» — так може було б назвати тріумfalну путь латині через землі і моря аж до океану. А хіба ми, слов'яни, так само як німці, англійці і інші, — не в боргу у латинській мові? Скільки латинських слів увійшло в кров і плоть слов'янських мов назавжди, а не випадковими варваризмами, бо немає російського чи українського слова, рівнозначного слову «авіація», хоч футурист Хлебников і намагався замінити його вигаданим словом «летоба».

Майже всі латинізми — унікальні слова в нашему лексиконі, вони не мають ані синонімів, ані дублітів, і вони збагачили, а не — як буває з іноземними словами — замітили нашу мову. І їх, латинізмів, у нашій мові так багато, що вони виують навколо нас у нашому повсякденному житті.

Прислухайтесь! З політичного життя — Нам принадлежить приоритет в запуску косміческої ракети на Луну.

Нами ставиться вопрос о вхожде-

нні в интернаціональну організацію по использованию косміческого пространства на паритетних началах.

З технічного життя. — Мастер, раціоналізатор производства, входить в цех, где шуршат трансмісії, сверкають апарати.

З колгоспного життя. — Я спочатку працював трактористом, потім, закінчивши сільськогосподарський інститут, повернувшись до своєї МТС (чи РТС) агрономом.

З шкільного життя. — Сьогодні в гостях у учнів школи-інтернату відомі артисти цирку. Номери проходять з величезним успіхом, кожного артиста викликають на «біс».

Можна було б навести безліч прикладів з життя біологів, медиків, інженерів, акторів, професійної лексики яких рясніє латинізмами.

Бачите, яка завидна доля спіткала латинську мову! Можна сміливо сказ

ХВАЛА ДІЛАМ

Хто красномовніше всіх може говорити про «глибоку, філософську» класичну музику? Філологи на це питання відповіді не дадуть. Вони мовчачимуть. Студенти інших п'яти факультетів не задумуючись скажуть:

— Звичайно, філологи.

П'ять проти одного, що утримався, — це переконливо.

Ну, а коли так, то поставимо ще одне питання:

— А що красномовні оратори зробили для справжньої пропаганди «глибокої, філософської» музики? Що зробили, щоб «непросвічені» слухали не тільки їх мову, а й Чайковського, Мусоргського, Глінку, Моцарта, Листа, Шопена і т. д. і т. д.? Що?

— Та нічого!

Філологи створили естрадний оркестр. Красномовні бійці за справжнє мистецтво, теоретично вояжничі противники ремісництва під склепінням того, над чим панує вільний дух Аполона, на практиці підкорилися моді.

Отак і чулися б в стінах університету хвалебні панегірики класичної музики під туберкульозне бухкання шкіри барабану, грім потягнутих тарілок, вереск труби, коли б група ентузіастів з фізмату, підтримувана комсомольським і профспілковим бюро, не створила музичного лекторію.

Здригнувшись від хвилювання ста-рий наш актовий зал, коли після досить тривалої перерви залинула в ньому прониклива музика. Михайло Мірак'ян, представник точних наук, «хронометр, квадратний корінь, диференціал» за численни-

ми визначеннями, на які такі щедрі гуманітарники, цей Михайло Мірак'ян зворушені розповів про композиторів, музику яких потім слухали 75 або й більше чоловік.

Дві години крутилися пластинки. Дві години через них з аудиторією розмовляли Чайковський, Шуберт, Моцарт, Ліст, Гайдн, Белліні, Гарасате. Дві години, як зачаровані, сиділи слухачі: не риніли стільчики, не кашляли хворі, не сміялися і не шепотіли невідримані. Лише зрідка прочинялися вхідні двері: то входили навшпиньках нові слухачі, — люди, які про лекції не знали, а прийшли сюди, приваблені силою і красою мелодій.

Іра Соколова, секретар комсомольського бюро фізмату, згадує, і спогнуки радості час від часу спалахують в її очах:

— Ми ніколи не думали, що вийде так. Гадали: буде 10—15 чоловік. Вирішили: скільки б не будло — не зривати лекторію. І от...

І от наступного разу (а наступний раз буде 9 чи 10 листопада) в тому ж залі йтиме розмова про творчість Джузепе Верді. А після — з слухачами говоритиме сам Верді. Зроблене на фізматі — тільки початок. Благородний початок великої справи. Вона не повинна заглохнути. Та її не зможе, мабуть, студенти самі не дозволять. Після двогодинного сидіння вони не хотіли йти з залу і прослухали (понад план!) ще два твори.

Отак-то у нас математики. А потім дивуйся, що

— Что-то фізики в почете,
Что-то лирики в загон...

Б. ДЕРЕВ'ЯНКО.

ДРАМАТИЧНІ МУКИ

Якби нам запропонували написати історію роботи університетського драмгуртка останніх двох років, то ми б не задумувалися над тим, яким роком почати свої мемуари. Тому що як минулого, так і цього року роботи, як такої, не було, хоч гурток існував.

Десь після Жовтневих свят 1958 року в головному корпусі по вул. Петра Великого два рази на тиждень збирались молоді обдарування і з вогнем в очах та третінням в голосі обговорювали захоплюючі та перспективні плани майбутніх дерзань. Вони не обмежились красивою полемікою, вони приступили до конкретних дій. Пр'єса М. Горького «Дети солнца» була одностайно визнана як те єдине, що перетворить мрію в життя, натхнення — в славу. Почались репетиції, творчі дискусії. Робота рухається вперед, надії кріпнуть. Та — о боже мій мілій! — все жорстоко спливає в минуле. Драматичне життя обірвалося. Зів'яли квіти, померли надії. А після Нового року навіть в розмовах не існувало слів: драматичний гурток університету.

Наслідки роботи драмгуртка в цьому році такі ж, хоч, можливо, на новому етапі свого існування він народжувався і помирає у нових муках, а новий запропонований репертуар відзначався крайнім художнім убоством. Робота знову провалилась.

Де причини?

Де винуваті?

Що робити?

Корінь зла, як кажуть, треба шу-

кати в головному. А головне для драматичного гуртка — репертуар і керівник. Від цього залежить все. По-перше, п'єса повинна бути посильною для самодіяльного колективу, високохудожньою, цікавою. Тільки при такій умові нею захопляться аматори і повністю віддадуться творчій роботі. А університетському студклубові треба відшукати такого керівника, який би був майстром своєї справи, який би був зацікавлений в хороших наслідках роботи і умів зацікавити. Тоді наш гурток оживе, тоді в нього охоче підуть студенти. А в такому великому учбовому закладі, як університет, безсумнівно є багато обдарованих людей, вони тільки не мають де проявити артистичні здібності. Можливо, що вони самі не знають про свої дані, а є й скромні, які не можуть прийти і заявити: я володію талантом, майже мене на увазі.

Таких людей треба знайти. Так знайдімо ж їх!

Безперечно, власна ініціатива і бажання — перш за все. Тому не чекайте, дорогі товариshi обдаровані, поки вас відшукують і приведуть за ручку у ВАЗ, приходьте й самі!

Драмгурток в університеті повинен працювати, працювати, а не формально існувати. Він повинен жити!

Студклуб і комсомольські організації факультетів повинні зробити все необхідне для цього. Драмгурток — справа часті університету.

П. ОСАДЧУК,
А. РАШЕВСЬКА.

ПЕРЕМОГЛИ ДРУЖНІ

В минулому номері нашої газети ми вже повідомляли про команди переможниці цьогорічної легкоатлетичної естафети. Нижче розповідаємо про хід змагань і результати призерів естафети.

Найбільш драматичним був останній, третій забіг, в якому виступили чоловічі команди. Перші чотири естафети проходили по заасфальтованих вулицях міста, і було зрозумілим, що від швидкісних даних перших чотирьох учасників кожної команди залежить те, хто буде лідером.

Після знаку стартера руничко бере старт перша сімка спортсменів. Перші 200 метрів вів біг Anatolij Lishchenko, студент філфаку. Але першими передали естафетну паличку бігуни біофаку та фізмату. Проте вже на другому етапі стає зрозумілим, що на перші місця претендують спортсмені фізмату та філфаку. З повним напруженням пробігають свої етапи філологи Віктор Мороз та Микола Пасінченко, значно скоротивши розрив між командою фізмату, що вела біг на цих етапах. Особливо вдало проходить поворот на Пушкінській вулиці Микола Пасінченко і вже другим передає паличку. Anatolij Lishchenko стрімко набирає швидкість і вже через 50 метрів доганяє «противника». Деякі метрів філолог і математик біжать поряд. Різко спуртує Глушак і залишає «противника» позаду. Після цього філолог не втратив лідерства до самого фінішу. Рівно пробіг найважчий етап не-втомний Vadim Yakub. На шостому етапі за команду фізмату від бігу натренований Юхим Смулянський, на якого, ніде правди діти, команда покладала великі надії. Але Юхим так і не вдалося наздогнати філолога Миколу Тимашова.

Кілька слів про команду фізмату. В її складі виступили хороши спортсмені — Фролов, Смулянський, Триба, Таліс та інші. Та її команда пробігла паличку. Anatolij Lishchenko стрімко набирає швидкість і вже через 50 метрів доганяє «противника». Деякі метрів філолог і математик біжать поряд. Різко спуртує Глушак і залишає «противника» позаду. Після цього філолог не втратив лідерства до самого фінішу. Рівно пробіг найважчий етап не-втомний Vadim Yakub. На шостому етапі за команду фізмату від бігу натренований Юхим Смулянський, на якого, ніде правди діти, команда покладала великі надії. Але Юхим так і не вдалося наздогнати філолога Миколу Тимашова.

Історики готовуються до олімпіади

На всіх факультетах йде енергійна підготовка до майбутньої олімпіади. Робота ведеться гарячково із далеким прицілом, бо немає сумніву, що кожен факультет прагне бути в числі кращих або й зайняти перше місце. Це природно і похвально.

На минулих олімпіадах виступили істориків сприймалися з прихильністю і схваленням і членами жюри, і глядачами.

Художня самодіяльність колективу істориків неодноразово завоювала на олімпіадах провідні місця. Тепер всі без винятку молоді обдарування історичного факультету, об'єднавши в гурткі та ансамблі, з вірою в свою можливості натхненно готуються до міжфакультетської олімпіади. В повному розпалі робота гуртків: хорового, струнного, танцювального, драматичного, вокального.

Співаками й музикантами керують висококваліфіковані спеціалісти з консерваторії, танцюристів готують актор з театру опери і балету.

Репертуар художньої самодіяльності істориків повністю оновлений. Переважна більшість номерів

Добре пройшли важкі для бігу етапи філологи Михайло Ільвес та Володимир Яворський.

Нарешті фініш! Першим його пересікає капітан команди філологів Anatolij Kolumiecy. Через 2,2 секунди фінішував команда фізмату.

Болівники філфаку збуджено вітають свою команду з перемогою, але хтось з студентів фізмату кидає:

— Повезло!

Чи справді повезло філологам? Ні! Перемога спортсменів філфаку цілком заслужена. Вся команда старанно тренувалась, юнаки здорвались, повірили в свої сили.

А скільки запалу з'явилось після підбадьорюючої телеграми випускника філфаку Stanislav Brajewsky, який неодноразово брав участь в естафеті. Згуртували команду в дисциплінований колектив енергійні настанови декана I. M. Duzya, цінні поради A. I. Shuster. Звичайно, перемога була нелегкою. Але юнаки філфаку проявили дійсно залишну волю, вони вибороли перемогу.

Кілька слів про команду фізмату. В її складі виступили хороши спортсмені — Фролов, Смулянський, Триба, Таліс та інші. Та її команда пробігла паличку. Anatolij Lishchenko стрімко набирає швидкість і вже через 50 метрів доганяє «противника». Деякі метрів філолог і математик біжать поряд. Різко спуртує Глушак і залишає «противника» позаду. Після цього філолог не втратив лідерства до самого фінішу. Рівно пробіг найважчий етап не-втомний Vadim Yakub. На шостому етапі за команду фізмату від бігу натренований Юхим Смулянський, на якого, ніде правди діти, команда покладала великі надії. Але Юхим так і не вдалося наздогнати філолога Миколу Тимашова.

Серед учасників змагань найбільш успішно виступили такі товариші: в бігу на 100 м для юнаків з результатом другого розряду першим був студент II курсу фізико-математичного факультету B. Frolov. Серед дівчат першою з результатом 13,8 була Олена Повага, студентка IV курсу фізико-математичного факультету. В бігу на 400 м переможницею виявилася Тамара Терзі (IV курс геологічного факультету).

Серед учасників змагань найбільш успішно виступили такі товариші: в бігу на 100 м для юнаків з результатом другого розряду першим був студент II курсу фізико-математичного факультету B. Frolov. Серед дівчат першою з результатом 13,8 була Олена Повага, студентка IV курсу фізико-математичного факультету. В бігу на 400 м переможницею виявилася Тамара Терзі (IV курс геологічного факультету). Значно нижче своїх можливостей виступила Наташа Черніця (III курс історичного факультету), яка зайняла перше місце у штовханні ядра з результатом 11 м 11 см. Відмінно виступив у метанні спису студент I курсу фізмату Віталій Бондаренко, досягши результату 57 м 90 см (вище другого розряду).

Змагання пройшли недосить організовано. Були запізнення і неякі на місце змагань. Особливо, в цьому відношенні «відзначились» студенти історичного факультету Дмитрієв (III курс), Бистрін (IV курс) та інші.

Незважаючи на порівняно невисокі результати учасників, змагання показали, що в університеті на I і II курсах є багато здібних легкоатлетів, які при старанних тренуваннях можуть стати сильними атлетами і єдино захищатимуть честь університету на вузівських змаганнях.

Цікаво була боротьба серед жіночих команд. Естафета почалась забігом команд «другого ешелону».

Спочатку лідували філологи, але на фініші першою була друга команда біофаку з часом 8 хв. 27 сек. Проте доля кубка для команд дівчат вирішувалась у другому забігу. Спортсмени фізмату, в складі яких виступили досвідчені легкоатлетки Повага, Шоха, Болгарин, вже на перших етапах обійшли не менш сильну команду біофаку і виграли перше міс